

N:o 10 a.

Ank. till Riksd. Kansli den 18 Febr. 1881, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Sjette hufvudtitel.

(2:dra U. A.)

I afseende å sjette hufvudtiteln, innefattande anslagen till *Civildepartementet*, hafva vid innevarande riksmöte ifrågakommit de förändringar, hvilka här nedan omförmälas.

Statsministern, lönefyllnad.

1:o. Med bifall till derom gjord nådig framställning, anvisade 1876 års Riksdag under sjette hufvudtiteln ett förslagsanslag af högst 6,500 kronor, hvaraf *statsministern* skulle, utöfver den lön, honom såsom ledamot af Statsrådet eljest tillkomme, uppbära *fyllnad* till det belopp, som dittills utgått till justitiestatsministern, eller 18,500 kronor.

Uti en inom Första Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 28) har Herr *A. O. Wallenberg*, under anförande hurusom statsministern vore Konungens främste rådgifvare samt innehade det högsta förtroende och det mest maktpåliggande bland alla offentliga värf, på grund hvaraf och då statsministerns upphöjda ställning förbjöde honom att på annat sätt, äfven om arbetskrafterna kunde räcka till, skaffa sig särskilda inkomster, Riksdagen borde låta sig

Bih. till Riksd. Prot. 1881. 4 Saml. 1 Afd. 8 Häft.

Ang. höjning af statsministerns aflöning.

angeläget vara att undanrödja det missförhållande, som inträdt derigenom att en annan Konungens rådgifvare åtnjöte högre aflöning än statsministern, föreslagit, att Riksdagen behagade besluta, att statsministerns aflöning skulle bestämmas till minst 24,000 kronor årligen, och att detta belopp finge utgå från innevarande års början.

Hvad motionären sålunda anfört kan visserligen anses beaktansvärdt; men då Riksdagen så nyligen bestämt anslaget belopp i enlighet med Kongl. Maj:ts då framställda förslag, har Utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka, att Riksdagen nu skulle på enskild motionärs förslag vidtaga förhöjning i anslaget, utan hemställer,

att Herr A. O. Wallenbergs förevarande förslag icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Kommerskollegium.

Ang. anmälan om särskildt utlåtande.

[1 o. 2]*)

2:o. Då, enligt hvad ett den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof bilagdt statsrådsprotokoll öfver civil-ärenden för den 5 nästlidne Januari (Bil. sjetta hufvudtiteln sid. 2 och 3) gifver vid handen, till innevarande Riksdag lärer vara att förvänta nådig framställning rörande åtskilliga, af vissa ärendens förestående öfverflyttning från Kommerskollegium till Statistiska centralbyrån sannolikt följande nedsättningar i Kommerskollegiets och höjningar i Statistiska centralbyråns stater, har Utskottet ansett sig böra, under afvaktan härå, tills vidare uppskjuta afgifvande af yttrande beträffande de af Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen under förestående anslagstitel äskade medgifvanden i fråga om ej mindre dispositionsrätt öfver vissa i kollegiets stat anvisade lönebelopp än äfven beviljande på extra stat för år 1882 af 11,160 kronor för tillfällig löneförbättring åt kollegiet äfvensom bergsstaten; kommande Utskottet alltså att häröfver framdeles afgifva *särskildt utlåtande*, hvilket här skolat

anmälas.

Rikets ekonomiska kartverk.

Ang. anslag till ekonomiska kartverket.

[3.]

3:o. Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att utöfver det å sjetta hufvudtiteln för närvarande för rikets

*) Denna nummer hänvisar till motsvarande, i statsverkspropositionen befintliga nummer.

ekonomiska kartverk uppförda ordinarie anslag 6,000 kronor, under samma hufvudtitel på extra stat för år 1882 anvisa, dels till fortsättande af de ekonomiskt-geografiska kartarbetena i Norrbottens län 31,000 kronor, dels ock för de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket 45,000 kronor, eller tillsammans 76,000 kronor.

Af omförmälda statsrådsprotokoll (sid. 5 och 6) inhemtas, bland annat, att Kongl. Maj:t den 3 December 1880 fastställt utgiftsstaten för innevarande års ekonomiska kartarbeten, slutande för båda kartverken å tillsammans 96,600 kronor. Då till dessa utgifter vore att påräkna tillgångar till sammanräknadt belopp af 102,200 kronor, skulle för innevarande år uppkomma en behållning af 5,600 kronor, hvilka medel, jemlikt Kongl. Maj:ts nyssnämnda dag fattade beslut, skulle ställas till förfogande af den kommission för de allmänna kartarbetena, som Kongl. Maj:t, med bifall till senast församlade Riksdags derom gjorda underdåniga anhållan, under den 28 Maj 1880 tillsatt med hufvudsakligt uppdrag att genom praktiska försöks anordnande verkställa de undersökningar, som erfordrades för bedömning af kostnaderna för ordnande af ett kartverk i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af den s. k. kartverkskomitén uppgjort förslag.

Vidare är i statsrådsprotokollet antydt, att kostnaderna för de båda kartverken under år 1882 sannolikt icke komme att fullt uppgå till det belopp, hvartill kartverkens inkomster för år 1881 blifvit beräknade. Då emellertid de af kommissionen för de allmänna kartarbetena redan anordnade praktiska försök antagligen komme att äfven under år 1882 fortsättas, och kostnaderna för dessa försöks anställande, jemlikt 1880 års Riksdags beslut, borde gäldas af de för kartverken anvisade medel, samt, enligt meddelade upplysningar, några besparingar å anslagen till de öfriga kartverken icke kunde emotses, syntes den behållning, som, med beräkning af samma inkomst- och utgiftsstat under år 1882 som under innevarande år, skulle uppstå å anslaget till ekonomiska kartverken, komma att till fullo behöfva tagas i anspråk för gäldande af kostnaderna för kartverkskommissionens verksamhet, och för sådant ändamål jemväl blifva behöflig den behållning å 1,800 kronor, hvilken, under förutsättning att de båda ännu med innehafvare försedda andre landtmätare-tjenster under år 1882 blefve lediga, komme att tillfalla kartverken.

Då hvad sålunda blifvit anfördt syntes Utskottet ådagalägga, att de äskade anslagsbeloppen äro erforderliga ej mindre på det att arbetandet af ifrågakvarande kartverk må kunna, såsom önskligt torde vara, utan rubbning fortgå intill dess ofvan berörda, af nästlidna års Riksdag begärda utredning kunnat verkställas, än äfven för bestridande

af kostnaderna för de för samma utrednings åstadkommande nödvändiga praktiska försök, får Utskottet, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hemställa,

att Riksdagen må, utöfver det å sjetta hufvudtiteln för närvarande för rikets ekonomiska kartverk uppförda ordinarie anslag, 6,000 kronor, under samma hufvudtitel på extra stat för år 1882 anvisa, dels till fortsättande af de ekonomiskt-geografiska kartarbetena i Norrbottens län 31,000 kronor, dels ock för de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket 45,000 kronor, eller tillsammans 76,000 kronor.

Skiften och afvittringar.

Ang. förhöjning i årsarfvodet för storskifteslandtmätare
m. m.
[4.]

4:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit, och under erinran att enahanda medgifvanden lemnats af de sju senaste Riksdagarne, hemställer Utskottet:

a) att Riksdagen må för år 1882 bevilja förhöjning i årsarfvodet för de i Kopparbergs län anstälde 17 storskifteslandtmätare med 400 kronor till hvar samt i styresmannens för storskiftesverket årsarfvode likaledes med 400 kronor;

b) att Riksdagen må medgifva det de belopp, hvarmed afvittringslandtmätarnes i Vesterbottens och Norrbottens län inkomster af tjensten under år 1882 kunna komma att understiga 2,500 kronor för yngre afvittringslandtmätare och 3,000 kronor för de afvittringslandtmätare, som på grund af ålder i tjensten enligt gällande taxa åtnjuta arfvodesförhöjning, må afvittringslandtmätarne godtgöras och af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken utgå;

c) att för år 1882 åt föredragandena af afvittringsärendena i Vesterbottens och Norrbottens län samt till skrifbiträde åt dem må beviljas en tillökning af 400 kronor i det åt hvarje af dem anslagna belopp; samt

d) att tillfällig tillökning i styresmannens för

afvittringsverket i Vesterbottens län årsafvode för år 1882 må med ett belopp af 200 kronor utaf Riksdagen beviljas.

5:o. Kongl. Maj:t har under denna anslagstitel jemväl föreslagit Riksdagen att, till bestridande af *kostnaderna för storskiftes- och afvittringsverken* under år 1882, för samma år utöfver ordinarie anslaget, 63,000 kronor, på extra stat anvisa 229,300 kronor.

Ang. anslag till storskiftes- och afvittringsverken.
[5.]

Enligt hvad statsrådsprotokollet (sid. 9 och följande) gifver vid handen, slutade ett af Landtmäteristyrelsen uppgjort och med underdånigt utlåtande den 22 November 1880 öfverlemnadt förslag till utgiftsstat för storskiftes- och afvittringsverken under år 1881 på en summa af kronor 321,010: — och som till betäckande af detta utgiftsbelopp finnes på riksstatens sjetta hufvudtitel ett ordinarie anslag å kronor 63,000: — och ett extra anslag å „ 200,000: — „ 263,000: — understege detta belopp förstnämnda summa med kronor 58,010: —, men emedan, enligt en i Statskontorets utgiftsbyrå den 16 sistlidne November uppgjord kalkyl öfver tillgångarne å anslagen till skiften och afvittringar, sedan utgifterna under år 1880 blifvit bestridda, behållningen derefter skulle utgöra 66,201 kronor 65 öre, så vore, under förutsättning att denna behållning användes till betäckande af ofvan nämnda brist å 58,010 kronor, ändock ett öfverskott å 8,191 kronor 65 öre påräkneligt till bestridande af utgifter för storskiftes- och afvittringsverken under år 1882.

Efter det Landtmäteristyrelsens berörda förslag till utgiftsstat för storskiftes- och afvittringsverken under år 1881 blifvit afgifvet, hade emellertid Kongl. Maj:t under den 3 sistlidne December behagat utfärda förnyad taxa på arfvode för afvittringslandtmätarne i Vesterbottens och Norrbottens län. Uti berörda taxa hade, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Norrbottens län samt Landtmäteristyrelsen hemställt, arfvodet för mätning och uträkning af skogsmark i skalan 1 : 16,000 och 1 : 20,000 blifvit ej obetydligt nedsatt, så att detsamma numera utginge med 11 öre per hektar, motsvarande 0,97 öre per qvadratref, i stället för att det hittills utgjort 1,2 öre per qvadratref, hvarjemte arfvodet för uppgående af linienät, hvilket hittills utgått med 2 kronor för 1,000 fot, bestämts till 50 öre för 100 meter, motsvarande 1 krona 50 öre för 1,000 fot.

När derefter ärendet angående fastställande af stat för år 1881

blifvit den 10 i nyssberörda månad inför Kongl. Maj:t anmäldt, hade Kongl. Maj:t, med hänsyn till de nedsättningar i arfvodestaxan, som sålunda egt rum, funnit skäligt föreskrifva, att de beräknade kostnaderna för arfvoden enligt §§ 1—8 samt 12 i taxan — deri inberäknadt de särskilda tilläggsarfvodena till landtmätare, som under sommartiden varit sysselsatta med förberedande arbeten för skattläggning och områdestilldelning — finge minskas för Vesterbottens län med 10,000 kronor och för Norrbottens län med 5,000 kronor, hvarjemte Kongl. Maj:t, som samma dag bifallit en hemställan från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län att en nyss förut ledigblifven storskifteslandtmätarebefattning inom länet icke vidare skulle återbesättas, i följd hvaraf storskifteslandtmätarnes antal i nämnda län hädanefter komme att utgöra endast 17, nedsatt staten för Dalarnes storskiftesverk med 3,200 kronor; och hade, med godkännande i öfrigt af förslaget, utgiftsstat för storskiftes- och afvittringsverken under år 1881 blifvit af Kongl. Maj:t faststeld, deri samtliga utgifterna voro upptagna till ett sammanlagdt belopp af 302,810 kronor, hvaraf belöpte

på Kopparbergs län.....	kronor	77,050: —
„ Vesterbottens län	„	124,660: —
„ Norrbottens län	„	101,100: —.

Uti ofvan omförmälda utlåtande af den 22 November 1880 hade Landtmäteristyrelsen anført, att om styrelsens förslag till utgiftsstat för storskiftes- och afvittringsverken blefve i nåder gilladt, samt styresmännen, föredragandena och landtmätarne vid storskiftes- och afvittringsverken finge under år 1882 komma i åtnjutande af enahanda förmåner, som blifvit för innevarande och flera föregående år särskildt beviljade, hvarom Landtmäteristyrelsen hemstälde, så skulle, enär styrelsen saknade skäl att göra någon anmärkning emot Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beräkningar, erfordras till fortsättning under år 1882 af storskiftesarbetena i Kopparbergs län..... kronor 80,250: —
afvittringsarbetena i Vesterbottens län

ditto i Norrbottens län.....	„	134,660: —
eller tillsammans	kronor	106,100: —
och som till betäckande af detta utgiftsbelopp skulle,		
på sätt ofvan upplyst vore, finnas dels en behållning från föregående år å.....	kronor	8,191: 65
och dels ett på riksstatens sjette hufvudtitel uppfördt ordinarie anslag till skiften och afvittringar å.....	„	63,000: —
	kronor	71,191: 65,

så skulle ett fyllnadsanslag å extra stat erfordras
till ett belopp af kronor 249,818: 35,
eller i jemnadt tal 250,000 kronor.

Den af Landtmästeristyrelsen, under förutsättning af bifall till dess förslag till utgiftsstat för storskiftes- och afvittringsverken under år 1881, beräknade behållning till år 1882 från föregående år borde väl, enär sagda förslag blifvit af Kongl. Maj:t nedsatt med 18,200 kronor, höjas med ett motsvarande belopp och således utgöra 26,391 kronor 65 öre; men då Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Kopparbergs län under den 26 November 1880 till godtgörelse anmält ett belopp af 15,863 kronor 25 öre, som bemälde Befallningshafvande förskjutit för handtlangningskostnader i Särna under år 1880, och detta förskott syntes böra ersättas från besparingarne å anslagen till storskiftes- och afvittringsverken, kunde behållningen till år 1882 icke upptagas till högre belopp än 10,528 kronor 40 öre. Då Kongl. Maj:t redan vid bestämmande af storskiftes- och afvittringsverkens stat för innevarande år vidtagit alla nedsättningar, som af den nya arfvodestaxan kunde blifva en följd, och anledning icke förekomme att af någon annan orsak utgifterna för år 1882 skulle understiga det för år 1881 fastställda belopp, skulle alltså för storskiften och afvittringar under år 1882 erfordras

till storskiftesverket i Kopparbergs län.....	kronor	77,050: —
„ afvittringsverket i Vesterbottens län	„	124,660: —
„ dito i Norrbottens län	„	101,100: —
	Summa kronor	302,810: —,

till betäckande hvaraf funnes dels ett
ordinarie anslag å kronor 63,000: —,
dels ofvannämnda behållning „ 10,528: 40, kronor 73,528: 40,
hvidan ett fyllnadsanslag erfordrades till belopp af kronor 229,281: 60,
eller i jemnadt tal 229,300 kronor.

Vid hvad sålunda förekommit har Utskottet icke funnit anledning till någon särskild erinran; men då höjningen af det till skiften och afvittringar erforderliga extra anslagsbeloppet, enligt hvad statsrådsprotokollet (sid. 8 och 11) utvisar, till ej oväsentlig del är betingad deraf att, jemlikt Kongl. Maj:ts den 27 Juni 1879 meddelade beslut, handtlangningskostnaderna vid det redan under år 1880 påbörjade storskiftet inom Särna och Idre socknar af Kopparbergs län skulle gäldas af allmänna medel och icke, såsom inom öfriga socknar, af jordegarnen, har Utskottet ansett sig böra bringa till Riksdagens kännedom att, en-

ligt hvad af handlingar, som varit för Utskottet tillgängliga, inhemtats, den ifrågavarande socknar sålunda förunnade förmån synes hufvudsakligen hafva varit grundad derpå att, då dessa socknars invånare enligt de för afvittringen och storskiftet fastställda grunderna icke tillerkänts vidsträcktare dispositionsrätt öfver skogen än den, som tillkommit invånarne i Vesterbottens och Norrbottens läns lappmarker, billigheten ansetts fordra, att likställighet jemväl komme att ega rum i afseende på de för förrättningen nödiga handtlangningsdagsverken, från hvilkas utgörande lappmarkens invånare äro befriade; hvarjemte afseende torde hafva fästats derå att, då befolkningen i Särna på en ytvidd af omkring 38 svenska qvadratmil utgjorde, oberäknadt några lappfamiljer, ej mer än omkring 1,300 personer samt af detta antal endast högst 300 vore arbetsföre män, redan denna omständighet gjorde det för socknemännen omöjligt att utgöra alla de dagsverken, som tidtals på en gång blefve af nöden, derest storskiftesarbetet skulle med erforderlig raskhet pågå.

I enlighet med hvad Kongl. Maj:t föreslagit hemställer Utskottet alltså,

att, till bestridande af kostnaderna för storskiftes- och afvittringsverken under år 1882, för samma år må, utöfver ordinarie anslaget, 63,000 kronor, på extra stat anvisas 229,300 kronor.

Hästafvelns förbättrande.

Ang. ifrågasatt nedsättning af ett anslag m.m.

6:o. Under denna anslagstitel finnes för närvarande å sjetta hufvudtiteln uppfördt ett *reservationsanslag* å 95,850 kronor (deraf särskildt *reservationsanslag* 35,000 kronor till prisbelöningar för hästar).

Uti en inom Första Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 2) har Herr Friherre R. *Klinckowström*, under förmälan, bland annat, att enligt rikshufvudboken för år 1878 reservationen å förevarande anslag för nämnda år utgjort 672,883 kronor, hvaraf framginge huru de s. k. *reservationsanslagen* onödigt hopade högst betydliga summor för jemförelsevis mindre viktiga ändamål, föreslagit att anslaget till hästafvelns förbättrande (deruti inbegripet särskilda anslaget till prisbelöningar för hästar) måtte nedsättas till 60,000 kronor årligen och upphöra att räknas bland *reservationsanslag*.

Motionärens berörda uppfattning torde vara grundad derpå, att uti kapitalkontot till rikshufvudboken behållningen å förevarande anslag icke är specificerad utan endast slutsumman upptagen, i följd hvaraf lätt kan uppstå den föreställning, att hela det reserverade beloppet är för blifvande utgifter tillgängligt; men Utskottet har af uppgift, som blifvit från Statskontorets riksbokslutsbyrå meddelad, inhemtat, att uti derstädes upprättadt omslut af Stuteriöfverstyrelsens hufvudbok för år 1879 reservationen till år 1880 å anslaget till "Hästafvelns förbättrande" redovisades sålunda:

Kontant behållning	kronor	10,570: 25.
Inventariers värden	"	559,572: 88.
Behållning af spanmål och proviant	"	24,126: 16.
Utlånta medel	"	49,403: 53.
Fordringar, efter afdrag af skulder.....	"	28,636: 43.

Summa kronor 672,309: 25.

På sätt förestående uppgift angifver, utgöres ifrågavarande reservation till ojemförligt största delen af värdet utaf inventarier, hvaruti ingår värdet af hästbesättningen vid stuterierna. Då dessa poster, likasom behållningen af spanmål och proviant, naturligen icke böra tagas i beräkning vid bedömande af det nuvarande anslagets behöflighet, samt summan af den kontanta behållningen, utlånta medel och fordringar, efter afdrag af skulder, vid nästlidna års ingång icke uppgick till mer än 88,610 kronor 21 öre, hvaruti till någon del ingå natura-fordringar af hö m. m., lärer icke tillräcklig anledning förefinnas att nu vidtaga vare sig någon nedsättning i förevarande anslag eller någon förändring af dess natur, helst hästafvelns förbättrande icke torde kunna anses vara något mindre viktigt ändamål, utan tvärtom är af stor betydelse ej minst för landets jordbrukande befolkning.

Utskottet hemställer alltså,

att Herr Friherre R. Klinckowströms ifrågavarande förslag icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Utflyttningshjälp efter skiften.

7:o. Å riksstatens sjette hufvudtitel finnes för närvarande under förestående anslagsrubrik uppfördt ett *förslagsanslag* till belopp af 50,000 kronor. Ang. ifrågasatt nedsättning af ett anslag.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Stats-Utskottets behandling öfverlemnad motion (N:o 160) har Herr *A. P. Lind* föreslagit att, då de laga skiftena inom riket nu mera syntes vara i det närmaste afslutade, förevarande anslag måtte nedsättas till 25,000 kronor. Då emellertid, enligt hvad en vid Statskontorets den 10 December 1880. till Kongl. Maj:t afgifna berättelse angående statsverkets tillstånd och förvaltning fogad förslagsberäkning å öfverskott och brister i statsregleringen för år 1879 utvisar, utgifterna för nu ifrågavarande ändamål under sist nämnda år uppgått till 127,393 kronor, samt alltså för samma år å förevarande anslag, hvilket vid 1877 års riksdag nedsattes från 110,000 kronor till nuvarande beloppet 50,000 kronor, uppstått brist af ej mindre än 77,393 kronor, synes den närvarande tidpunkten mindre lämplig för vidtagande af ytterligare nedsättning i anslagets beräkning, ehuru Utskottet å andra sidan icke heller funnit sig föranlåtet föreslå någon höjning deraf, enär, vid det förhållande att bristen å anslaget under år 1878 utgjort allenast 7,898 kronor, ofvan berörda för år 1879 beräknade högst betydliga brist torde kunna anses hafva varit af tillfälliga omständigheter beroende. Utskottet hemställer alltså,

att Herr *A. P. Linds* ifrågavarande förslag må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Öfriga ordinarie anslag.

Angående
öfriga ordi-
narie anslag.
[6.]

8:o. Beträffande *öfriga ordinarie anslag*, som i riksstaten för innevarande år finnas å sjetten hufvudtiteln uppförda, har Kongl. Maj:t icke för närvarande och innan sig visat, huruvida ofvan omnämnda, ifrågasatta öfverflyttning från Kommerskollegium till Statistiska centralbyrån af vissa göromål borde föranleda framställning till Riksdagen om ändring i ordinarie anslagen för ifrågavarande båda embetsverk, ansett annan ändring för år 1882 böra ega rum, än att förslagsanslaget »Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.» för jemnande af hufvudtitelns slutsumma borde höjas med 10 kronor, eller från 117,758 kronor till 117,768 kronor.

Deremot har uti ofvan omförmälda motion (N:o 2 i Första Kammaren) Herr Friherre *R. Klinckowström* föreslagit, att alla å sjetten hufvudtiteln för närvarande uppförda reservations- och förslagsanslag utom förslagsanslaget »Bidrag till skjutsentreprenader» måtte förändras till s. k. bestämda anslag.

På grund af de skäl mot vidtagande af en dylik åtgärd, som Utskottet uti afgifvet utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel anfört, har Utskottet emellertid icke kunnat biträda motionärens ifrågavarande förslag; hemställande alltså Utskottet:

a) att Herr Friherre R. Klinckowströms omförmälda framställning må af Riksdagen lemnas utan afseende; och

b) att, under förbehåll af den ändring i anslagen till Kommerskollegium och Statistiska centralbyrån, som kan blifva en följd af derom under riksdagens lopp inträffande nådig framställning, samtliga sjetta hufvudtitelns ordinarie anslag, hvilka icke blifvit här ofvan särskildt omförmälda, må uppföras till enahanda belopp, som i nu gällande riksstat äro upptagna; dock att uti anslaget till »Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.» må få göras den jemkning, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan blifva erforderlig.

Med afseende å *tillfälliga* behof, hänförliga till sjetta hufvudtiteln, äro, förutom hvad under punkterna 2—5 här ofvan omförmäls, följande framställningar gjorda:

Justeringsstyrelsen.

9:o. I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit och under erinran att enahanda belopp, som det nu äskade, blifvit för innevarande och de två senast förflutna åren till ändamålet anvisade, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1882 anvisa till *arfvoden åt den vid Justeringsstyrelsen anställda personal* ett belopp af 9,300 kronor.

Angående
arfvoden åt
personalen
vid Justeringsstyrelsen.
[7.]

Öfverståthållare-embetet.

10:o. Enär det för utgifvande af tidningen »*Polisunderrättelser*» beviljade anslag 10,000 kronor vore anvisadt endast för år 1881, men det borde anses otvifvelaktigt att tidningens utgifvande jemväl efter

Angående
fortsatt utgifvande af
»*Polisunderrättelser*».

[8.]

nämnda år vore af behovet högeligen påkalladt, samt någon nedsättning i anslaget ej kunde ega rum, så framt det med tidningen afsedda ändamål skulle vinnas, har Kongl. Maj:t för ifrågavarande tidnings utgifvande under år 1882 äskat enahanda anslag, som blifvit för innevarande år beviljadt; och får Utskottet, som härvid ej funnit anledning till erinran, hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1882 bevilja till fortsatt utgifvande under samma år af »Polisunderrättelser», i enlighet med de af Kongl. Maj:t meddelade föreskrifter, ett anslag af 10,000 kronor.

*Angående
bidrag till
aflöning åt
exekutions-
betjeningen i
Stockholm.*

[9.]

11:o. Uti det af Kongl. Maj:t till nästlidna års Riksdag framlagda förslag till stat för underståthållaren och Öfverståthållare-embetets kansli var upptaget ett belopp å 12,200 kronor, att användas såsom bidrag till aflöning åt exekutionsbetjeningen i Stockholm. Då Riksdagen emellertid, enligt hvad uti underdånig skrifvelse den 14 Maj 1880 anmäldes, beviljade berörda belopp endast såsom extra anslag för innevarande år, men enahanda anslag vore äfven för år 1882 erforderligt, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för ifrågavarande ändamål på extra stat för sistnämnda år anvisa till Öfverståthållare-embetets förfogande 12,200 kronor.

Orsaken, hvarför senast församlade Riksdag endast på extra stat för innevarande år anvisade förevarande anslag, var, enligt hvad nyss omförmälda underdåniga skrifvelse gifver vid handen, att det syntes ovisst, huruvida icke utgifterna för aflöning åt exekutionsbetjeningen i Stockholm rätteligen borde bestridas uteslutande af Stockholms stad, i hvilket hänseende utredning borde kunna förväntas blifva förebragt af den utaf Kongl. Maj:t år 1879 tillsatta skatteregleringskomitén. Då denna komité emellertid ännu icke afslutat sina arbeten, samt någon utredning beträffande Stockholms stads skyldigheter i fråga om exekutionsbetjeningens aflöning alltså icke för närvarande föreligger, har Utskottet funnit sig ega giltig anledning att Kongl. Maj:ts förevarande framställning till bifall förorda; hemställande på grund häraf Utskottet,

att på extra stat för år 1882 må till Öfverståthållare-embetets förfogande anvisas såsom bidrag till aflöning åt exekutionsbetjeningen i Stockholm ett belopp af 12,200 kronor.

Landsstaterna i länen.

12:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och under erinran att det äskade anslagsbeloppet är lika med hvad för innevarande och flera föregående år till ändamålet beviljats, hemställer Utskottet,

*Angående
särskild
polisstyrka
på landet.*
[10.]

att Riksdagen må för år 1882 ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag af 40,000 kronor, att användas till *aflöning och underhåll åt särskild polisstyrka på landet*, der sådan kan af förhållandena påkallas, äfvensom till *belöningar* för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

13:o. I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t i anledning af Landtbruksakademiens derom gjorda framställning föreslagit, hemställer Utskottet,

Ang. allmänna landtbruksmöten, prisbelöningar, m. m.
[11—13.]

att Riksdagen må på extra stat för år 1882 anvisa följande för innevarande år beviljade anslag, nemligen:

a) såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landtbruksmöten* 5,000 kronor;

b) till *prisbelöningar* vid sådana möten för hushdjur, redskap och maskiner samt ladugårdsprodukter, sädesslag och andra jordbruksalster 10,000 kronor; och

c) till *arfvode* åt den för mikroskopiska och växtfysiologiska undersökningar vid Landtbruksakademiens agrikulturkemiska och fysiologiska anstalt af akademiens förvaltningskomité antagne botanist 1,000 kronor.

14:o. På det Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle att såsom *bidrag till underhåll af fyra kemiska stationer för jordbrukets och näringarnes behof* — inom de orter, der hushållningssällskapen förbunde sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller

Ang. agrikulturkemiska stationer.
[14.]

hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till dessa och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna till laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — anvisa 3,000 kronor för hvarje station, beviljade 1876 års Riksdag på extra stat för år 1877 tillsammans 12,000 kronor, hvilket belopp alltsedan årligen till enahanda ändamål anvisats.

För tilldelande af statsbidrag till belopp af 3,000 kronor åt hvar af *fem* dylika stationer har Kongl. Maj:t nu äskat extra anslag för år 1882 af tillhopa 15,000 kronor.

På sätt af statsrådsprotokollet (sid. 16 och 17) inhemtas, är denna nådiga framställning, i hvad densamma afser beredande af tillgång till bidrag åt ytterligare en kemisk station, föranledd af en utaf Örebro läns hushållningssällskap gjord underdånig ansökning, att Kongl. Maj:t ville för tiden från och med år 1882 och framgent, såsom bidrag till underhåll af en för Örebro län i staden Örebro inrättad kemisk station för jordbrukets och näringarnes behof i förening med en byrå för kontrollundersökning af säd och frö, anvisa ett årligt belopp af 3,000 kronor, under förutsättning af bifall till hvilken ansökning hushållningssällskapet så väl förbundet sig att i allo fullgöra ofvan nämnda, för åtnjutande af statsbidrag till underhåll af dylik station föreskrifna villkor och fordringar, som ock för sådant ändamål beviljat icke allenast för en gång ett förslagsanslag å högst 5,000 kronor till inlösen af laboratorieinventarier och persedlar, utan äfven för tiden från och med år 1882 och tills vidare framgent ett årligt förslagsanslag af högst 3,000 kronor för bestridande af de årliga utgifterna vid stationen.

Afsigten härmed vore, enligt hvad statsrådsprotokollet jemväl gifver vid handen, att Örebro läns hushållningssällskap skulle öfvertaga en i Örebro redan befintlig enskild kemisk station och byrå för kontrollundersökning af säd och frö, vid hvilken under de åtta första månaderna af år 1880, enligt af vederbörande meddelad redogörelse, verkstälts ej mindre än 834 kemiska och 554 botaniska undersökningar; och då, på sätt departementschefen till statsrådsprotokollet anført, denna i och för sig omfattande verksamhet otvifvelaktigt skulle komma att, till gagn för ej allenast Örebro utan äfven angränsande läns jordbrukande och näringsidkande befolkning, än vidare utvecklas, derest åt stationen bereddes den tryggade ställning och de ökade krafter, som blefve en följd af densammans öfvertagande af hushållningssällskapet, samt billigheten fordrar att sällskapet, hvilket redan för nästlidna år lemnade stationen ett understöd af 1,500 kronor, för dess underhållande får åtnjuta samma förmån, som kommit andra hushåll-

ningssällskap till godo, har Utskottet icke tvekat att tillstyrka Riksdagen att bevilja de därför erforderliga medlen.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts hemställer Utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1882 anvisa såsom bidrag till underhåll af fem kemiska stationer för jordbrukets och näringarnes behof — inom de orter, der hushållningssällskapen förbinda sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till dessa och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — ett anslag af 3,000 kronor för hvarje station eller tillsammans 15,000 kronor.

15:o. För fortsättande under år 1882 af de *geologiska undersökningarne* och utgifvande af derpå grundade kartor har Kongl. Maj:t äskat ett extra anslag för samma år till belopp af 85,500 kronor, hvilken summa med 2,500 kronor öfverskjuter det för innevarande år till förevarande ändamål anvisade anslag.

Ang. geologiska undersökningarne.
[15.]

Uti statsrådsprotokollet (sid. 17—20) äro upplysningar meddelade rörande fortgången af ifrågavarande undersökningar äfvensom beträffande de för desammas fortsättande under nästkommande år erforderliga medel, till hvilka upplysningar Utskottet för undvikande af vidlyftighet tillåter sig att här endast hänvisa. Vid den upprättade förslagsberäkningen öfver kostnaden för den geologiska undersökningen för år 1882 har Utskottet ej funnit anledning till anmärkning och får alltså, under erinran att, på sätt i statsrådsprotokollet jemväl blifvit framhållet, den ifrågasatta anslagsförhöjningen uteslutande är betingad af den tjenstemännen vid geologiska undersökningen af Riksdagen medgifna rätt att efter viss tids tjenstgöring varda i högre lönegrad uppflyttade, hemställa,

att för fortsättande under år 1882 af de geologiska undersökningarne och utgifvande af derpå grundade kartor må beviljas ett extra anslag för samma år till belopp af 85,500 kronor.

Hästaafvelns förbättrande.

Ang. aflönningen af betjeningen vid *Flyinge stuteri* m. m.
[16.]

16:o. På sätt Kongl. Maj:t under denna anslagstitel i anledning af Stuteriöfverstyrelsens derom gjorda hemställen föreslagit och under erinran att anslag för ifrågavarande ändamål blifvit för innevarande och flera föregående år, eller allt sedan år 1874, anvisade till lika belopp med det nu äskade, hemställer Utskottet,

att till aflönande vid *Flyinge stuteri* af erforderlig betjening samt förbättrande af betjeningens vid *alla tre stuterierna* lönevilkor må för år 1882 på extra stat beviljas 5,937 kronor.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna.

Ang. en andre undervisare i husslöjd m. m.
[17—18.]

17:o. I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t i anledning af Landtbruksakademiens derom gjorda framställning föreslagit, hemställer Utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1882 bevilja följande för innevarande och föregående år anvisade anslag, nemligen:

a) för anställande af en *andre undervisare i husslöjd* och en *elev*, hvilken bör åtfölja en af undervisarne i husslöjd för att af denne handledas och utbildas till att kunna användas såsom lärare i husslöjd, ett anslag af 3,000 kronor; och

b) till *befrämjande af husslöjden*, utöfver därför på ordinarie stat anvisade medel, ett till Kongl. Maj:ts förfogande stäldt anslag å 10,000 kronor.

Ang. statsbidrag till väfskolan i Borås.
[19.]

18:o. Sedan 1868 års Riksdag för anordnande af en *väfskola i Borås* anvisat, jemte 4,500 r:dr till skolans första uppsättning, ett belopp af 3,000 r:dr för skolans underhåll, mot vilkor att af länets landsting eller eljest inom orten tillsköttes ett derutöfver för ändamålet behöfligt belopp af 1,500 r:dr, har enahanda belopp af 3,000 r:dr årligen intill och med år 1872 samt derefter ett till 3,800 r:dr eller kronor ökad belopp årligen för skolans underhåll af statsmedel beviljats mot vilkor att af länets landsting eller eljest inom orten för ändamålet

lemnades ett likaledes årligt tillskott, motsvarande minst hälften af statsanslaget.

Kongl. Maj:t har nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för nästkommande år anvisa ej mindre omförmälda anslagsbelopp, 3,800 kronor, under förut stadgade villkor, än äfven, såsom bidrag till aflönande af en andre lärare vid ifrågavarande väfskola, 1,000 kronor, under villkor att enahanda belopp varder för ändamålet från Elfsborgs läns landsting eller eljest inom orten tillskjutet.

Af den utredning, som i statsrådsprotokollet (sid. 22 och 23) blifvit i detta ärende meddelad, inhemtas, bland annat, att lärjungeantalet vid väfskolan i Borås, hvilket under hvarterdera af de två första åren efter skolans öppnande utgjorde allenast 12, under hvarterdera af åren 1878 och 1879 ökats till 40, samt att skolan för meddelande åt dessa af undervisning i allt hvad till väfnadskonsten hörer eger blott en lärare, hvilken enligt hvad skolstyrelsen upplyst, huru nitisk och skicklig han än vore, icke utan öfveranstängning och med en tjenstgöringstid af öfver hufvud 9 timmar dagligen under 10 månader af året förmådde så som önskligt vore handhafva undervisningen.

Då anställandet af ytterligare en lärare vid ifrågavarande väfskola alltså synes vara af verkligt behof påkalladt, samt den ifrågasatta aflöningen för en dylik lärare, utgörande med inberäkning af det bidrag, som borde af länets landsting eller eljest inom orten tillskjutas, 2,000 kronor för år räknadt, lärar kunna anses stå i skäligen förhållande till den nuvarande lärarens till 2,500 kronor uppgående löneförmåner, har Utskottet funnit sig ega giltiga skäl att förevarande nådiga framställning till bifall förorda, dervid Utskottet velat särskildt framhålla, att i fråga om aflöningen till den föreslagne nye läraren proportionsvis vida större anspråk komma att ställas på landstingets eller ortens i öfrigt beredvillighet att dertill bidraga, än hvad förhållandet är i afseende å de för skolans upprätthållande i öfrigt erforderliga medel.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts hemställer Utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1882 anvisa:

a) såsom bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås, med villkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest inom orten tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af statsanslaget, 3,800 kronor; och

b) såsom bidrag till aflönande af en andre lärare vid samma skola 1,000 kronor, under vilkor att enahanda belopp varder för ändamålet från Elfsborgs läns landsting eller eljest inom orten tillskjutet.

Ang. hyres-
och inköps-
bidrag åt
svenska
slöjdföreningens
museum.
[20.]

19:o. Under denna anslagstitel får Utskottet slutligen, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, hemställa,

att Riksdagen må, på sätt för innevarande och flera föregående år blifvit beviljadt, på extra stat för år 1882 anvisa ett belopp af 4,000 kronor såsom hyres- och inköpsbidrag åt *svenska slöjdföreningens museum*.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.

Ang. bidrag
till bergssko-
lorna i
Filipstad
och Falun.
[21.]

20:o. På sätt Kongl. Maj:t föreslagit och i enlighet med hvad för innevarande och flera föregående år egt rum, hemställer Utskottet,

att, under vilkor att *bergsskolorna i Filipstad och Falun* med dertill hörande skolor för bergsarbetare komma att jemväl under år 1882 fortsätta sin verksamhet i enahanda omfång och utsträckning som hitills, hvarom Kongl. Maj:t lärer genom inspektion af sakkunnig person sig förvissa, å extra stat för samma år må anvisas ett belopp af 14,000 kronor, att till bruks societetens fullmäktige i Jernkontoret utbetalas.

Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader samt dess tjänste- biträden m. m.

Ang. aflönin-
gar till
Styrelsen för
allmänna
väg- och
vattenbygg-
nader m. m.
[22—24.]

21:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1882 anvisa till *aflöning jemte tillfällig löneförbättring* åt Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader samt dess tjänstebiträden 43,870 kronor; under vilkor att af chefens arfvode finge, så länge befattningen vore förenad med chefskapet i Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader, utgå blott det belopp, som utgjorde skilnaden emellan den aflöning, som i sistnämnda egenskap uppbures, och 14,000 kronor;

till undersökningar och expenser för allmänna arbeten 45,000 kronor; samt

till stipendier åt medlemmar af väg- och vattenbyggnadscorpsen för utrikes resor i ändamål att studera andra länders arbeten 3,000 kronor,

eller tillsammans 91,870 kronor.

Af statsrådsprotokollet (sid. 26 och 27) framgår, att det till aflöning åt styrelsen och dess tjenstebiträden äskade beloppet, 43,870 kronor, är afsedt att fördelas på följande sätt, nemligen:

	Aflöning.	Dyrtidstillägg.	Summa.
Chefen	6,000	1,000	7,000.
Byråchefen	4,500	900	5,400.
Kamreraren	3,000	1,200	4,200.
Förste adjutanten	3,000	600	3,600.
Andre adjutanten	2,000	400	2,400.
Registratorn	1,800	1,320	3,120.
Kanslisten	1,000	200	1,200.
Vaktmästaren	600	150	750.
En distriktschef	1,800	360	2,160.
Fyra distriktschefer	7,200	1,440	8,640.
En distriktsadjutant	750	150	900.
Fem distriktsadjutanter	3,750	750	4,500.
tillsammans kronor	35,400	8,470	43,870.

Då slutlig lönereglering för Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader icke lämpligen kan ega rum utan i samband med afgörandet af frågan derom, åt hvilken myndighet bör uppdragas tillsynen öfver de jernvägsbyggnader, hvilka för statens räkning framdeles möjligen kunna komma att företagas — vare sig denna tillsyn lämpligast bör, på sätt 1868 års Riksdag uti underdånig skrifvelse den 13 Maj samma år angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel förutsatt, utöfvas af Styrelsen för statens jernvägstrafik, eller densamma, i öfverensstämmelse med en af nästlidna års Riksdag uti underdånig skrifvelse den 14 Maj 1880 angående regleringen af utgifterna under samma hufvudtitel gjord antydan, må kunna öfverlemnas åt Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader — torde tillfällig löneförbättring för år 1882 böra, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, beviljas sistnämnda styrelse och dess tjenstebiträden, samt alltså ofvannämnda belopp, 43,870 kronor, på extra stat för samma år anvisas.

Vidkommande Kongl. Maj:ts under denna rubrik i öfrigt gjorda framställningar har Utskottet endast velat bringa till Riksdagens kännedom att, enligt af vederbörande lemnad upplysning, behållningen från år 1880 å anslaget till undersökningar och expenser för allmänna arbeten visserligen utgjort kronor 13,556: 75; men att från denna behållning likväl, på grund af Kongl.

Bref den 30 December 1880, under innevarande år redan utbetalts till åtskilliga länsstyrelser för vägundersökningar kronor 11,000: — samt att dessutom återstode oguldna åtskilliga, ännu ej inkomna räkningar för år 1880 å tillhopa omkring „ 1,500: — 12,500: — hvadan alltså behållningen från år 1880 i verkligheten endast kan uppskattas till omkring kronor 1,056: 75.

Utskottet hemställer alltså, i öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t äskat,

att Riksdagen må på extra stat för år 1882 anvisa:

a) till aflöning jemte tillfällig löneförbättring åt Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader samt dess tjänstebiträden 43,870 kronor; under vilkor att af chefens arvode må, så länge befattningen är förenad med chefskapet i Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader, utgå blott det belopp, som utgör skilnaden emellan den aflöning, som i sistnämnda egenskap uppbäres, och 14,000 kronor;

b) till undersökningar och expenser för allmänna arbeten 45,000 kronor; samt

c) till stipendier åt medlemmar af väg- och vattenbyggnadscorpsen för utrikes resor i ändamål att studera andra länders arbeten 3,000 kronor.

Ersättning för af Statskontoret och Arméförvaltningen gjorda förskott.

Ang. godtgörande af förskott.
[33.]

22:o. På sätt af statsrådsprotokollet (sid. 33 och 34) inhemtas, hade enligt den vid Statskontorets berättelse om statsverkets tillstånd och behof fogade förteckning öfver *förskott*, hvilka borde till ersättande

hos Riksdagen anmälas, Statskontoret under åren 1879 och 1880 förskjutit:

ersättningar till landsstatstjenstemän för frånträdde boställen	527: 92
till komitén för afgifvande af förslag till förändrad lagstiftning i fråga om väghållningsbesvärets utgörande på landet	1,634: 65
ersättning för tryckning och häftning af Statskontorets, Kammarkollegiets och Kammarrättens utlåtande angående uppborås- och redovisningsväsendet för länen	966: 15
till Kongl. Norska Regeringens Departement för det Inre Sveriges oguldna andel uti de från norsk sida bestridda utgifter för den under år 1879 verkställda uppröjningen af riksgränsen	7,011: 84.
	<hr/> kronor 10,140: 56.

Vidare hade, på sätt uti bilagan N:o 5 b vid Kongl. Maj:ts till nästlidna års Riksdag aflåtna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof blifvit omförmäldt, Arméförvaltningen, som på grund af nådiga bref den 30 Maj och 13 Juni 1879 förskottsvis bestridt *kostnaderna för de truppkommenderingar*, hvilka under nämnda månader utgått till *Sundsvall* och dess omgifningar samt till åtskilliga orter inom Gefleborgs län i anledning af yppade oroligheter bland sågverksarbetare, enligt meddelade uppgifter sålunda förskjutit dels omedelbarligen och dels genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Gefleborgs och Vesternorrlands län ett sammanräknadt belopp af omkring 100,000 kronor, men, alldenstund någon redovisning för de sålunda förskjutna medlen då ännu ej inkommit och slutlig uppgift å kostnaderna för dessa kommenderingar, af hvilka en mindre styrka om 75 man fortfarande var förlagd i Sundsvall, icke kunde lemnas förr än äfven denna truppkommendering indragits, anmälde då varande chefen för Civildepartementet, att frågan om beredande af ersättning för de af berörda anledning uppkomna kostnader skulle framdeles underställas Kongl. Maj:ts pröfning.

Sistnämnda truppkommendering i Sundsvall blef genom nådigt bref den 27 Januari 1880 hemförlofvad, och Arméförvaltningen hade derefter uti särskilda underdåniga skrivelser den 14 September och 12 November samma år anhållit om ersättning för samtliga af förvaltningen förskottsvis utbetalda kostnader för ifrågavarande kommenderingar, uppgående enligt nu meddelade uppgifter till sammanlagdt belopp af 104,280 kronor 23 öre.

Med anledning häraf har Kongl. Maj:t, med tillämpning af grundsatsen om anslags bestämmande till jemnt tal af kronor, föreslagit Riksdagen att till ersättande af ifrågavarande *dels* af Statskontoret och *dels* af Arméförvaltningen förskottsvis bestridda utgifter anvisa ett extra anslag af 114,421 kronor.

I öfverensstämmelse härmed hemställer Utskottet,

att Riksdagen må, till godtgörande af ofvan angifna förskott, på extra stat för år 1882 bevilja ett belopp af 114,421 kronor.

Statens jernvägstrafik.

Ang. anslag
till åtskilliga
nya byggnader
m. m.

[34.]

23:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att *dels* till utförande af åtskilliga *nya byggnader* och *anläggningar* vid statens redan trafikerade jernvägar bevilja ett särskildt anslag för år 1882 af 350,000 kronor och *dels* till bestridande af kostnaderna för *uppförande å statens jernvägstrafiks tomter i kvarteret Svanen i Stockholm af en byggnad*, innehållande expeditions- och tjenstelokaler samt åtskilliga boställslägenheter för innehafvare af befattningar vid statens jernvägstrafik, ställa till Kongl. Maj:ts förfogande likaledes ett särskildt anslagsbelopp af 400,000 kronor samt deraf anvisa 200,000 kronor, att utgå under år 1882.

Hvad först angår det till utförande af nya byggnader och anläggningar vid de redan trafikerade jernvägarne äskade anslaget, inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 34—39), att Styrelsen för statens jernvägstrafik uti underdånig skrifvelse den 13 December 1880 i fråga om fördelningen och användandet af dessa medel anför, att till *fullbordandet af en mindre reparationsverkstad vid Östersunds station*, för hvilkens påbörjande ett anslag af 25,000 kronor redan blifvit af Riksdagen beviljadt, beräknades kronor 15,000.

Under år 1880 hade å bandelen Torpshammar—Östersund en betydlig timmerforsling förekommit från Bräcke station, der timret, som ditkommit sjöledes från de med Refsundssjön sammanhängande vattendragen, medelst ett särskildt med ångmaskin drifvet uppforderingsverk lastades å jernvägsvagnar, som fördes till den straxt vester om Torpshammar belägna hållplatsen Tirsta, hvarest timret afstjelpes i Ljungans vattendrag för att derå flottas till sin bestäm-

Transport 15,000.

Transport	15,000.
melseort. Då denna timmerforsling antagligen komme att fortsättas i än större skala, blefve nödigt att tillöka ifrågasvarande uppfodringsverk, så att ett större antal vagnar kunde på en gång lastas, hvarför styrelsen	
för tillökning af uppfodringsverket vid Brücke beräknat ett belopp af	12,000.
För beredandet af stallrum åt de lokomotiv, som med anvisadt extra statsanslag komme att under år 1881 inköpas för att vara tillgängliga, när norra stambanan i hela hennes utsträckning öppnades för trafik, erfordrades:	
dels för tillbyggnad af lokomotivstallen	
vid Bollnäs station för ytterligare 4 lokomotiv	23,000.
» Storviks d:o » 2 »	12,000.
» Upsala d:o » 2 »	16,000.
dels för uppförandet af ett lokomotivstall för 4 maskiner med tillhörande vändskifva och vattenstationsbyggnad vid den blifvande stationen vid Tomteboda, i närheten af Karlberg ...	40,000.
Då behof uppstått af den rörliga materielens förstärkning å de närmast Göteborg belägna delarne af vestra och södra banorna, och då dertill erforderliga lokomotiv lämpligast borde förläggas i Falköping, der dessa båda banor sammanträffa, upptoges	
för tillbyggnad af lokomotivstallen i Falköping för ytterligare 4 lokomotiv	28,000.
Esomoftast hade det visat sig vara med svårighet för- enadt att anordna tågmöten vid de å norra banan belägna stationerna Byvalla och Vänge, der förutom hufvudspåret endast finnes ett spår med tillhörande stickspår, å hvilka senare stationernas hela lokaltrafik måste besörjas, då de begge öfriga spåren togos i anspråk vid tågmötena. För afhjelpande af dessa olägenheter upptoges	
för ett tredje spår vid Byvalla station	6,000.
för d:o d:o vid Vänge station	6,000.
Likaledes vore det nödigt att vid Ockelbo station, jemväl å norra banan, vid hvilken station en anseelig trafik med tråkol utvecklat sig, för denna trafiks behöriga besörjande i någon mån utvidga spårsystemet, hvadan	
till utvidgning af spårsystemet vid Ockelbo station beräk- nades ett belopp af	2,000.
Transport	160,000.

Transport 160,000.

Vid Hessleholms station, utgörande föreningsstation med såväl Kristianstad—Hessleholms som Helsingborg—Hessleholms jernväg, vore liksom å öfriga föreningsstationer en stor personal behöflig, för hvilkens inqvartering tillräckligt antal statens jernvägstrafik tillhöriga boställslägenheter saknades. Då hyrorna för bostäder dersammastädes voro ganska uppdrifna och då billigheten fordrade, att dervarande stationsbetjente erhöle samma förmåner i fråga om inqvartering, som deras kamrater vid andra dylika stationer, hade styrelsen, särskildt med hänsyn dertill att åtskilliga materialier, som erhållits vid nedtagningen af ett större provisoriskt lokomotivstall i Elmhult, med fördel kunde användas till ett betjeningshus i Hessleholm och sålunda på lämpligaste sätt realiseras,

för uppförandet af ett för 8 hushåll afsedt boställshus för betjente vid Hessleholms station upptagit ett belopp af 12,000.

Vid Vårgårda station, der boställslägenheter jemväl saknades för stationsbetjeningen, behöfdes äfven en bostadsbyggnad, hvartill de materialier kunde användas, som funnes uti ett häststall vid Göteborgs station, hvilket numera vore obehöfligt, då rangering af vagnar merendels försigginge med lokomotiv, och dessutom måste borttagas, då det stode i vägen för en gatureglering, hvadan

för uppförandet af ett för trenne hushåll afsedt boställshus för betjente vid Vårgårda station beräknades..... 5,000.

Vid Floda och Södertelje öfre stationer vore de vid banans första anläggning uppförda små stationshusen otillräckliga för den numera ej obetydliga persontrafiken, och hade Styrelsen ansett, att de ofta återkommande klagomålen rörande bristande utrymme i trafik- och expeditionslokalerna vid dessa stationer borde afhjelpas på sådant sätt, att stationshuset i Floda tillbyggdes, men att vid Södertelje öfre station en särskild boställsbyggnad uppfördes för stationsföreståndaren, hvarigenom den boställslägenhet i stationshuset, denne nu begagnar, blefve disponibel till tjenstelokaler, och beräknades härvid

för tillbyggnad af Floda stationshus ett belopp af..... 5,000.
och *för uppförande af ett boställshus för stationsföreståndaren vid Södertelje öfre station* ett belopp af..... 4,000.

Transport 186,000.

	Transport	186,000.
<p>Vid Nässjö station, der 4 banor sammanstöta och der åtskilliga tåg göra längre uppehåll för att gifva resande tillfälle att intaga måltider, voro lokalerna i stationshuset otillräckliga, synnerligast som särskild restaurationsbyggnad derstädes saknades, hvarigenom en stor del af husets utrymme toges i anspråk för restaurationsrörelsen. För att kunna företaga en länge påtänkt utvidgning af väntsalar samt expeditionsoch restaurationslokaler upptoges</p>		
	för tillbyggnad af Nässjö stationshus ett belopp af.....	10,000.
<p>Å de större föreningsstationer, der flera tåg samtidigt inträffa, sedan mörker inbrutit, uppginge kostnaderna för belysning med fotogén eller lampolja till ej obetydliga belopp, hvilka kostnader borde kunna i afsevärd mån minskas genom inrättande af mindre gasverk, hvarmedelst jemväl en önskvärd bättre belysning kunde vinnas. För verkställande af försök med sådana gasverks användbarhet på föreningsstationer syntes Nässjö station vara särdeles lämplig, då för belysning af väntsalar, expeditionsoch restaurationslokaler, platformar m. m. hvarje afton öfver 100 lågor derstädes voro tända, hvarför</p>		
	till uppförande af ett mindre gasverk vid Nässjö station beräknades	14,000.
<p>Under den tid, som förflutit sedan Jönköpings station anlades, hade derstädes utvecklats sig en ansenlig godstrafik, och hade för lämpligt bedrivande af den ökade rörelsen spårsystemet vid flera särskilda tillfällen blifvit utvidgadt, hvarjemte vester om stationen på ett afstånd af omkring 1,500 fot från yttersta vexeln sidospår utlagts och en särskild lastplats, benämnd Talavid, anordnats. Trafikerandet af denna lastplast vore emellertid förenadt med åtskilliga svårigheter, derigenom att vid vagnars förande emellan lastplatsen och stationen södra banans hufvudspår måste begagnas, hvadan all förbindelse med lastplatsen vore afbruten, så snart tåg väntades till staden vesterifrån eller skulle afgå från staden vesterut, hvilka olägenheter blefve känbarare, ju mera rörelsen i Jönköping tillväxte, synnerligast som den egentliga stationen, belägen emellan staden och Vettern, ej</p>		

Transport	210,000.
-----------	----------

	Transport	210,000.
vidare kunde utvidgas, hvadan det blefve nödigt att efter hand öfverflytta trafiken med tyngre gods till Talavid, och upptoges för afhjelpande af ofvannämnda olägenheter		
för utläggning af ett dubbelspår emellan Jönköpings station och lastplatsen Talavid.....		15,000.

Under år 1881 borde den under arbete varande jernvägen emellan Karlberg och Lilla Värtan blifva färdig till begagnande. Anordnandet af trafiken å denna bandel vore visserligen beroende af den rörelses beskaffenhet, som kunde komma att uppstå, då hamnanläggningen vid sistnämnda fjärd blefve fullbordad. Redan nu kunde emellertid förutses, att ifrågavarande trafik, liksom i allmänhet lokaltrafiken i närheten af större städer, lämpligast borde besörjas med många små s. k. omnibuståg, hvilka ankomme och afginge med vissa regelbundna tids mellanrum, t. ex. hvar annan timme, hvarje timme etc., beroende på trafikens liflighet.

Å en bansträcka, der dylik regelbunden lokaltrafik skulle ega rum, på samma gång som den sedvanliga trafiken med tyngre tåg, gående till och från aflägsnare orter, vore det i allmänhet nödigt att använda ett särskildt spår för lokaltrafiken, enär eljest nästan oöfvervinneliga svårigheter uppstode för upprättandet af lämpliga tidtabeller, hvarförutom tåggrubbningar, trots de förträffligaste signalsystem och det sorgfälligaste iakttagande af föreskrifna försigtighetsmått, kunde medföra beklagliga följder.

Emellan Stockholm och Karlberg, der banan till Värtan utgrenar sig från hufvudbanan, funnes visserligen två spår, men det ena tillhörde Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg och vore väl behöfligt för denna jernvägs trafik, som numera närmast Stockholm ej vore lättskött, sedan lokal-tåg anordnats emellan Stockholm och Sundbyberg, hvarför detta spår ej kunde medtagas i räkningen.

Å statsbanans spår ginge nu dagligen 6 ordinarie tåg i hvardera riktningen, hvarjemte å samma spår de ensamma lokomotiv måste framgå, hvilka, förlagda i ofvannämnda nya lokomotivstall vid Tomtebodas, användes för tåg, som ankomme till eller afginge från Stockholm eller till stations-tjenst derstädes, hvadan, oberäknadt lokaltrafiken till Värtan,

Transport 225,000.

Transport 225,000.

det dagliga antalet tåg eller ensamma lokomotiv å detta spår snart syntes blifva större än på något annat ställe å statens banor. Utläggningen af ett tredje spår emellan Stockholm och Karlberg kunde dessutom verkställas för en jemförelsevis ringa kostnad, enär åtskilliga förarbeten, såsom inlösning af erforderlig mark, redan till större delen vore verkställda, hvarförutom det vore antagligt att den entreprenör, som utför banbyggnaden emellan Karlberg och Värtan, skulle vara beredvillig att för billigt pris åtaga sig spårets byggnad, så framt arbetena utfördes, innan det vid Värtabanan använda arbetsmanskapet entledigades och byggnadsmaterielen realiserats.

På grund af hvad sålunda anförts upptoges för utläggningen af ett tredje spår emellan Stockholms norra station och Karlbergs hållplats.....	55,000.
I likhet med hvad under föregående år egt rum borde derjemte för oförutsedda nya byggnader och anläggningar under år 1882 anvisas ett visst belopp, hvilket Styrelsen nu ansåge böra utgöra	70,000.
Summa kronor	<u>350,000.</u>

Då hvad sålunda blifvit anfördt synts Utskottet ådagalägga, att de ifrågasatta nya byggnaderna och anläggningarna äro af behovet påkallade och böra kunna förväntas lända jernvägstrafiken till gagn, samt den för oförutsedda dylika ändamål afsedda summan, 70,000 kronor, icke lärer kunna anses vara för högt beräknad, har Utskottet ansett sig böra tillstyrka Riksdagen att bifalla Kongl. Maj:ts nu ifrågasvarande nådiga framställning; dervid Utskottet, hvad särskildt beträffar det väckta förslaget om uppförande af ett mindre gasverk vid Nässjö station, velat bringa till Riksdagens kännedom, att, enligt hvad vederbörande upplyst, detta gasverk är afsedt för beredande af så kallad fettoljegas för belysning så väl af sjelfva stationen som äfven af jernvägsvagnar samt att detsamma, sådant det föreslagits, bör kunna utöfver stationens behof lemna gas till ungefär 50 vagnar om dygnet; varande tillika meddeladt att belysning af jernvägsvagnar med dylik gas sedan flera år tillbaka i stor skala användts i Tyskland, England och Ryssland samt att erfarenheten ådagalagt både dess lämplighet och prisbillighet i förhållande till belysning med stearinljus.

Vidkommande frågan om anvisande af ett särskildt anslag till uppförande å de för statens jernvägstrafiks räkning i kvarteret Svanen inköpta tomterna af en stenhusbyggnad, innehållande dels tjänste- och expeditionslokaler, dels ock vissa boställslägenheter, hade, på sätt statsrådsprotokollet (sid. 39 och 40) utvisar, Trafikstyrelsen, under åberopande af sin underdåniga skrifvelse i ämnet den 7 Januari 1879, nu erinrat derom att ett byggnadsföretag af så omfattande beskaffenhet, som det ifrågavarande, ej kunde fullbordas på kortare tid än tvenne år, hvadan, om byggnaden påbörjades under år 1882, dess begagnande för afsedda ändamål ej kunde taga sin början förr än i slutet af år 1883, vid hvilken tidpunkt ej allenast den nu under arbete varande norra stambanan borde vara i sin helhet öppnad för trafik, utan äfven arbetena för hamnanläggningen vid Värtan så långt framskridna, att ofvan omnämnda lokaltrafik emellan Stockholm och den nya hamnen borde vara i full gång, af hvilka båda anledningar ökadt utrymme i centralstationshuset erfordrades. Under sådana förhållanden vore det för Styrelsen af stor vigt att för tillfredsställande af de mångahanda anspråk på förbättrade anordningar i centralstationshusets lokaler, som redan nu framstälts och som vid berörda tidpunkt icke syntes kunna med fog tillbakavisas, under år 1882 låta påbörja ofta nämnda byggnad, för hvilken, på sätt i underdåniga skrifvelsen af den 7 Januari 1879 omförmäldes, hela kostnaden vore beräknad till 400,000 kronor; och hemställde Styrelsen på grund häraf att till påbörjande af uppförandet af ett annex till centralstationshuset å statens jernvägstrafiks ofvannämnda tomter måtte för år 1882 anvisas halfva den beräknade kostnaden för hela byggnaden eller 200,000 kronor.

Af statsrådsprotokollet (sid. 40—43) inhemtas vidare, att Departementschefen vid anmälan af denna Trafikstyrelsens hemställan

dels erinrat, bland annat, att, sedan Kongl. Maj:t till 1879 års Riksdag gjort likartad framställning med den nu förevarande, Riksdagen i underdånig skrifvelse den 13 Maj nämnda år, angående reglering af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel, härom yttrat hufvudsakligen:

“att af den i statsrådsprotokollet förebragta utredning framgått, att ifrågavarande nya byggnad vore afsedd att, förutom åtskilliga tjänstelokaler samt smärre lägenheter för portvakter, vaktmästare och stationsbetjening, inrymma tolf särskilda bostadsvåningar för jernvägstjänstemän, hvarigenom bostäder kunde beredas ej mindre för flere uppgifne tjänstemän, för hvilka dylika nu förhyrdes i centralstationens granskap mot ett årligt hyresbelopp af 15,000 kronor, än äfven för Generaldirektören och chefen för statens jernvägstrafik samt Öfver-

direktören för maskinafdelningen, af hvilka ingendera ännu vore med boställe inom centralstationen försedd; att med anledning häraf erinrats, hurusom Riksdagen i underdånig skrifvelse den 28 April 1877 anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, om och till hvilken utsträckning tjänstebefattningar vid statens jernvägstrafik borde vara med fördelen af fri bostad i statens egna eller förhyrda lokaler förenade, samt derefter såväl i berörda hänseende, som i de med denna fråga sammanhängande öfriga omständigheter, meddela de föreskrifter, som Kongl. Maj:t kunde finna för ändamålet tjenliga; att, ehuru Trafikstyrelsen den 17 December 1877 afgifvit utlåtande i anledning af Riksdagens nyssnämnda skrifvelse, Departementschefen likväl, enligt hvad statsrådsprotokollet upplyste, icke dittills ansett sig böra till slutlig pröfning anmäla den sålunda väckta frågan; att vid sådant förhållande Riksdagen varit i saknad af ledning för bedömandet af det utrymme, som för det nämnda ändamålet kunde i staten tillhöriga byggnader erfordras, och således icke heller kunnat pröfva lämpligheten af det föreliggande förslaget till bebyggande af de då nyinköpta tomterna; samt att, på grund häraf och då kostnaden för den tillämnade byggnadens uppförande vore i väsentlig mån beroende af det utrymme, som der behöfde afses till nämnda slag af lägenheter, Riksdagen funne sig för det då närvarande icke böra bevilja några medel för berörda nybyggnad“;

dels och ytterligare anfört, att sedan Kongl. Maj:t emellertid numera under den 23 December 1880 till slutlig pröfning förehaft Riksdagens ofvan omförmälda underdåniga skrifvelse den 28 April 1877 och Trafikstyrelsens deraf föranledda underdåniga förslag i fråga om och till hvilken utsträckning tjänstebefattningar vid statens jernvägstrafik borde vara med fri bostad förenade och dervid bestämt, bland annat, att ej mindre Generaldirektören och chefen, än äfven samtliga öfverdirektörer i Styrelsen för statens jernvägstrafik, hädanefter skulle med bostad förses, samt tillika fastställt de grunder, efter hvilka de tjänstemän vid statens jernvägstrafik, som tillerkänts förmånen af fri bostad, borde med sådan tillgodoses, det hinder för pröfning af den föreliggande byggnadsfrågan syntes vara undanröjdt, som 1879 års Riksdag ansett förefinnas i den omständighet, att frågan om och till hvilken utsträckning tjänstebefattningar vid statens jernvägstrafik borde vara med fri bostad förenade ej förut blifvit af Kongl. Maj:t afgjord; samt att Departementschefen, under åberopande af den fullständiga utredning utaf ärendet, som Trafikstyrelsen lemnat i sin den 7 Januari 1879 afgifna och i statsrådsprotokollet den 8 i samma månad och år i hufvudsakliga delar intagna underdåniga skrifvelse, och med

hänvisande till hvad af dåvarande chefen för Civildepartementet till samma protokoll yttrats angående nödvändigheten att, så fort ske kunde, afhjelpa det trängande behovet för statens jernvägstrafik af ytterligare expeditions- och tjenstelokaler samt bostadslägenheter i närheten af Stockholms centralbangård, ansett sig böra biträda Trafikstyrelsens nu ånyo gjorda på andragna ytterligare skäl stödda framställning om angelägenheten af det ifrågavarande byggnadsföretagets påbörjande så snart som möjligt och äskande af dertill nödiga medel.

Utskottet vill till en början erinra, att anledningen dertill, att utrymmet i centralstationshuset i Stockholm nu mera befinnes otillräckligt, i viss mån torde vara att söka i den omständighet, att, till följd af Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 23 Maj 1866, vissa inskränkningar vidtogos i den förut uppgjorda planen för samma stationshus, hvarigenom kostnaderna för byggnaden nedbragtes.

Sådant som förhållandet nu är och med särskildt fäst afseende på ej mindre den ökning af trafiken, som kan påräknas blifva en följd af norra stambanans snart inträffande öppnande för trafik i hela dess utsträckning, än äfven den blifvande lokaltrafiken å banan till Värtan, läser det ej kunna förnekas att ökadt utrymme för expeditionslokaler i Stockholms centralstationshus är af högsta behof påkalladt.

Beträffande den nu föreslagna nybyggnaden synas ej förefinnas några anledningar till särskilda anmärkningar. Sjelfva arten af den expedition, som ombesörjes vid en jernvägsstation, fordrar oafvisligt att de derför afsedda lokalerna äro belägna i bottenvåningen, hvilket naturligen föranleder, att byggnaden måste hafva en jemförelsevis stor utsträckning, hvarigenom dess uppförande betingar större kostnad än eljest vore erforderlig. Också skulle enligt hvad statsrådsprotokollet (sid. 41) gifver vid handen, kostnaden för uppförande af en byggnad, uteslutande afsedd för behöfliga expeditions- och tjenstelokaler, uppgå till 300,000 kronor, vid hvilket förhållande det synes välbetänkt att, på sätt föreslagits, med uppoffrande af ytterligare 100,000 kronor åt den nya byggnaden gifva det omfång, att deruti må kunna inrymmas äfven en del boställslägenheter, helst, enligt hvad Utskottet genom från vederbörande inhemtade upplysningar erfarit, i årliga hyresersättningar åt de tjenstemän, hvilka skulle kunna inrymmas i den nya byggnaden, numera, sedan bestämmelserna i Kongl. Maj:ts nådiga bref den 23 December 1880 vunnit tillämpning, utgår ett belopp af 20,100 kronor, hvaremot de å ifrågavarande tomter nu befintliga byggnader i årshyra lemna allenast 11,246 kronor, deruti inberäknadt hyresvärdet 2,268 kronor för en af Trafikstyrelsen sjelf för närvarande disponerad lägenhet.

Då tomternas inköpspris utgör kronor 240,000: —
 och den nya byggnaden är beräknad att kosta..... » 400,000: —
 skulle alltså hela egendomens värde blifva kronor 640,000: —,
 å hvilket belopp årliga räntan efter fem procent utgör 32,000 kronor.
 Om från sistnämnda summa afdrages det belopp af 20,100 kronor,
 hvilket, på sätt nyss är nämndt, skulle komma jernvägstrafiken tillgodo
 genom besparade årshyror, blifver återstoden 11,900 kronor den kost-
 nad staten får årligen vidkännas för anskaffande af den för tillfreds-
 ställande af trafikens behof numera oundgängligen nödvändiga utvidg-
 ningen af expeditions- och tjenstelokalerna (allt med inberäkning af
 räntan å tomternas inköpspris).

Under framhållande slutligen att, på sätt ofvan är omförmäldt,
 det skäl, hvilket 1879 års Riksdag åberopade såsom bestämmande för
 dess afslag å då begärdt anvisande af medel för ofta nämnda bygg-
 nadsföretag, nu mera förfallit, får Utskottet förevarande nådiga fram-
 ställning till Riksdagens bifall förorda.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts, hemställer
 Utskottet,

a) att Riksdagen må till utförande af nya bygg-
 nader och anläggningar vid statens redan trafikerade
 jernvägar bevilja ett särskildt anslag för år 1882 af
 350,000 kronor; och

b) att Riksdagen må till bestridande af kost-
 naderna för uppförande å statens jernvägstrafiks
 tomter i kvarteret Svanen i Stockholm af en byggnad
 innehållande expeditions- och tjenstelokaler samt åt-
 skilliga boställslägenheter för innehafvare af befatt-
 ningar vid statens jernvägstrafik, allt i öfverensstäm-
 melse med Trafikstyrelsens förslag, ställa till Kongl.
 Maj:ts förfogande likaledes ett särskildt anslagsbelopp
 af 400,000 kronor samt deraf anvisa 200,000 kronor
 att utgå under år 1882;

kommande frågan angående sättet för anskaffande af härför erforderliga
 medel att framdeles underställas Riksdagens pröfning.

Diverse anslag.

Ang. väckt
fråga om un-
derstöd till en
tidning i
Haparanda.

24:o. Uti en inom Första Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 26) har Herr *J. E. Nyström*, under anförande, bland annat, att inom Sverige icke någon tidning utgåfves på finska språket, undantagandes den i Haparanda utkommande högst obetydliga tidningen »Riksgränsen», hvilken till följd af den fåtaliga befolkningen och prenumeranternas ringa antal knappast kunde i sitt nuvarande omfång fortsättas, än mindre utvidgas, föreslagit, att Riksdagen för hvarje af kommande 5 år måtte bevilja och ställa till vederbörande Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förfogande ett anslag af 2,000 kronor, för att, i mån af behof, användas för utgifvande och spridning på svenska och finska språken af nämnda eller annan *tidning i Haparanda*, dock med rättighet att indraga understödet, derest icke tidningen på värdigt och för orten gagneligt sätt utgåfves.

Då, på sätt motionären sjelf uppgifvit, en tidning, om än af ringa omfång, redan utgifves på finska språket, samt Kongl. Maj:t icke lärer sakna medel att, der så af behofvet påkallas, på nämnda språk sprida kungörelser och andra meddelanden, om hvilka det kan vara af vigt för den fåtaliga finstalande befolkningen i riket att erhålla kännedom, har Utskottet icke kunnat biträda förenämnda framställning, helst derigenom ett slags officiel tidning skulle uppkomma, hvilket icke torde vara behöfligt eller ens önskvärdt; hemställande alltså Utskottet,

att Herr *J. E. Nyströms* ifrågavarande förslag icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Ang. sär-
skilda utlä-
tanden.

25:o. Med anledning af de uti Kongl. Maj:ts nådiga proposition om statsverkets tillstånd och behof gjorda framställningar i fråga om *statens järnvägsbyggnader* samt om *allmänna arbeten* af beskaffenhet, att deras utförande i allmänhet kontrolleras af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, afgifver Utskottet särskilda Utlåtanden, hvilket här endast skolat anmälas.

Stockholm den 18 Februari 1881.

På Stats-Utskottets vägnar:

E. KEY.

Reservationer:

vid 21:a punkten mom. a. (angående aflöningar till Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader), af Herr *Ola Andersson* i Burlöf, som ansåg, att detta ärende bort uppskjutas till dess Riksdagen fattat beslut i vissa jernvägsfrågor;

vid 23:de punkten mom b) (angående upphälvande af byggnaden för statens jernvägstrafik) af Herrar *Liss Olof Larsson* och *Nils Petersson* i Runtorp.

Dessutom skulle här antecknas, att Herr *Sven Nilsson* i Efveröd icke hos Utskottet deltagit i handläggningen af förevarande hufvudtitel.

Litt. A.

under riksstatens S j e t t e hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.									
.....		6,500	—	—	—	—	—	6,500	—
.....		36,000	—	—	—	—	—	36,000	—
.....		17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....		76,700	—	—	—	—	—	76,700	—
.....		* 76,400	—	—	—	—	—	76,400	—
..... 28,400: —									
..... 1,500: —									
ersättningar 12,000: —								
.....	15,000: —								
.....	1,000: —								
statistik 1,000: — 30,500: —								
.....		* 58,900	—	—	—	—	—	58,900	—
.....		108,800	—	—	—	—	—	108,800	—
.....		6,000	—	—	—	—	—	6,000	—
.....		75,222	—	—	—	—	—	75,222	—
anslag) 2,290,195		8,500		150,900		2,449,595		
.....		202,500	—	—	—	—	—	202,500	—
.....		1,040	—	6,635	—	11,900	—	19,575	—
.....		250,000	—	—	—	—	—	250,000	—
.....		150	—	25	—	210	—	385	—
Säger		3,205,407	—	15,160	—	163,010	—	3,383,577	—
Transport		3,205,407	—	15,160	—	163,010	—	3,383,577	—

framdeles afgifva särskildt utlåtande.

1881 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.		
		Friheter.		Ersättningar.				
Tpt	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	3,205,407	—	15,160	—	163,010	—	3,383,577	—
	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
	172,900	—	—	—	—	—	172,900	—
	52,500	—	—	—	—	—	52,500	—
	45,950	—	—	—	—	—	45,950	—
	48,500	—	—	—	—	—	48,500	—
	93,550	—	2,300	—	—	—	95,850	—
	38,000	—	—	—	—	—	38,000	—
	21,500	—	—	—	—	—	21,500	—
	8,700	—	—	—	15	—	8,715	—
	18,600	—	—	—	—	—	18,600	—
Sgr	575,200	—	2,300	—	15	—	577,515	—
	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
	—	—	62	—	6,320	—	6,382	—
	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
	2,700	—	1,560	—	6,000	—	10,260	—
	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
	15,850	—	—	—	—	—	15,850	—
	26,500	—	—	—	—	—	26,500	—
	43,000	—	—	—	—	—	43,000	—
	117,758	—	—	—	—	—	117,758	—
	—	—	—	—	—	—	—	—
	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Sgr	305,308	—	1,622	—	12,320	—	319,250	—
S:a	4,085,915	—	19,082	—	175,345	—	4,280,342	—

Jordbruket, handeln

Reservations-

Skiften och afvittringar	63,000
Vägar och kommunikationer	12,000
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmanna- Landbruksingenjörer och deras biträden	172,900
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmanna- Länsveterinärer	52,500
Hästafvelns förbättrande (deraf särskildt <i>reservations-</i> Befrämjande i allmänhet af slöjderna	45,950
Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart	48,500
Befrämjande i allmänhet af bergsbruket	95,850
Fiskerinäringens understöd	38,000
	21,500
	8,715
	18,600

Diverse

Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>	50,000
Sala bergslag	6,382
Odlingshjälp för krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	4,500
Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, <i>för-</i> Till förekommande och hämmande af smittosamma sjuk- Karantänsinrättningen på Kånsö, <i>förslagsanslag</i> , högst Aflösning af scheldetullen, <i>förslagsanslag</i>	10,260
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	30,000
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> <i>Tillkommer</i> för jemnande af hufvudtitelns slutsumma Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	15,850
	26,500
	43,000
	117,758
	—
	15,000

	Förslag till blifvande riksstat:								
	Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jämförlig anvisning, på förslag.						Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.					
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
och näringarna.	3,205,407	—	15,160	—	163,010	—	3,383,577	—	
anslag.									
.....	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—	
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—	
näringsar	172,900	—	—	—	—	—	172,900	—	
.....	52,500	—	—	—	—	—	52,500	—	
näringsar	45,950	—	—	—	—	—	45,950	—	
.....	48,500	—	—	—	—	—	48,500	—	
anslag 35,000 kronor till prisbelöningar för hästar)	93,550	—	2,300	—	—	—	95,850	—	
.....	38,000	—	—	—	—	—	38,000	—	
.....	21,500	—	—	—	—	—	21,500	—	
.....	8,700	—	—	—	15	—	8,715	—	
.....	18,600	—	—	—	—	—	18,600	—	
Säger	575,200	—	2,300	—	15	—	577,515	—	
anslag.									
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—	
.....	—	—	62	—	6,320	—	6,382	—	
.....	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—	
slagsanslag	2,700	—	1,560	—	6,000	—	10,260	—	
domar bland husdjuren, förslagsanslag	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—	
.....	15,850	—	—	—	—	—	15,850	—	
.....	26,500	—	—	—	—	—	26,500	—	
.....	43,000	—	—	—	—	—	43,000	—	
.....	117,758: —	—	—	—	—	—	117,758	—	
.....	10: —	—	—	—	—	—	15,000	—	
.....	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—	
Säger	305,318	—	1,622	—	12,320	—	319,260	—	
Summa	4,085,925	—	19,082	—	175,345	—	4,280,352	—	

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Sjette hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
<i>Tillfällig löneförbättring:</i>		
För Kommerskollegium med bergsstaten	* 11,160	—
<i>Justeringsstyrelsen:</i>		
Till arvoden åt den dervid anställda personal	9,300	—
<i>Rikets ekonomiska karteverk:</i>		
För de ekonomiskt-geografiska kartarbetena i Norrbottens län	31,000	—
„ de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket	45,000	—
	76,000	—
<i>Öfverståhällarembetet:</i>		
Till fortsatt utgifvande af "polisunderrättelser"	10,000	—
Bidrag till aflöning åt exekutionsbetjeningen i Stockholm	12,200	—
	22,200	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet	40,000	—
<i>Skiften och afvittringar:</i>		
Till fullföljande af storskiftes- och afvittringsarbetena	229,300	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaden för allmänna landtbruksmöten	5,000	—
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten för husdjur, redskap, maskiner m. m.	10,000	—
„ arvode åt en botanist vid landtbruksakademiens agrikulturkemiska och fysiologiska försöksanstalt	1,000	—
Bidrag till underhåll af fem kemiska stationer för jordbruket och näringarnes behof	15,000	—
Transport	31,000	—
	387,960	—

* Angående detta anslag kommer Utskottet att framdeles afgifva särskildt utlåtande.

		Kronor.	ö.
	Transport	31,000 —	387,960 —
För fortsättande af de geologiska undersökningarne och utgifvande af derpå grundade kartor		85,500 —	116,500 —
<i>Hästaafvelns befrämjande:</i>			
Till aflönande af betjening vid Flyinge stuteri m. m.			5,937 —
<i>Befrämjande i allmänhet af slöjderna:</i>			
Till anställande af en andre undervisare i husslöjd och en elev		3,000 —	
Till befrämjande af husslöjden		10,000 —	
Bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås och till aflönande af en andre lärare vid samma skola		4,800 —	
Hyres- och inköpsbidrag till svenska slöjdföreningens museum		4,000 —	21,800 —
<i>Befrämjande i allmänhet af bergsbruket:</i>			
Till bergsskolorna i Filipstad och Falun m. m.			14,000 —
<i>Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader m. m.</i>			
Aflöning åt styrelsen samt dess tjänstebiträden		43,870 —	
Till undersökningar och expenser för allmänna arbeten		45,000 —	
„ resestipendier åt medlemmar af väg- och vattenbyggnadscorpsen		3,000 —	91,870 —
<i>Statskontoret och Arméförvaltningen:</i>			
Ersättning för af dem förskottsvis bestridda utgifter, tillhörande denna hufvudtitel			114,421 —
	Summa		752,488 —
Anslag af Kongl. Maj:t föreslagna, att utgå från Riksgäldskontoret.			
Till nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade jernvägar		350,000 —	
„ uppförande af byggnader i Stockholm för statens jernvägstrafik		200,000 —	550,000 —